

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 630: Thọ Trì Kinh Này, Tất Phải Dem Nghĩa Thú Đã Giảng Nói, Lãnh Hội Triệt Để

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 054)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Thọ trì kinh này, tất phải dem nghĩa thú được giảng nói, lãnh hội triệt để. Sau đó mới có thể trải qua sự việc mà rèn luyện tâm (lịch sự luyện tâm). Đặc biệt nên vào lúc đi đứng nằm ngồi, lúc mặc áo ăn cơm, lúc đón khách tiễn khách, lúc làm việc hàng ngày, mọi lúc mọi nơi, thường dem nghĩa thú đã lãnh hội, bảo tồn dung dưỡng trong tâm, thông dong nghiền ngẫm, chớ để gián đoạn.】

Đoạn thứ năm này rất quan trọng, hoàn toàn là nói về phương pháp dụng công, công phu tu hành chân chính chính là ở chỗ này. Thế Tôn nhiều lần yêu cầu chúng ta, phải đối với kinh điển này “thọ trì đọc tụng, vì người diễn thuyết”, không thể thọ trì toàn bộ kinh thì thọ trì bốn câu kệ trong kinh này cũng được. Sở dĩ gọi là bốn câu kệ, tức là bất kỳ bốn câu kinh văn nào trong bốn kinh, hoàn toàn không đặc biệt chỉ định là bốn câu nào, bất kỳ bốn câu nào cũng được. Thế nhưng ý nghĩa của kinh này, bốn câu hay là một câu đều được, quý vị phải “lãnh hội triệt để” mới được, nếu như bốn chữ này không làm được, quý vị tu hành sẽ không có cách nào dụng công, đừng nói là công phu không đắc lực, mà căn bản là không có cách nào dụng công, nói cách khác, cũng không có cách nào tu hành; cho nên nhất định phải có thể lãnh hội triệt để. Lãnh hội triệt để rất khó, vô cùng khó khăn! Người thời trước so với người hiện đại chúng ta có sự nhẫn nại hơn, có nghị lực hơn, tâm của họ chân thành, thanh tịnh, thuần nhất, do đó tu hành rất dễ được cảm ứng. Người hiện tại tâm tán loạn, vọng tưởng tạp niệm nhiều hơn cổ nhân cả ngàn lần, vạn lần, không thể so sánh được! Người xưa phần lớn có thể lãnh hội triệt để là đắc lực nhờ vào việc đọc tụng, họ có thể trong một thời gian dài không xen tạp, không gián đoạn mà đọc, một ngày đọc kinh có thể đọc liền mấy giờ đồng hồ. Nói chung, nếu như mỗi ngày đều nhất

tâm nhất ý đọc, không có vọng tưởng, không có tạp niệm, mỗi ngày có thể duy trì bốn giờ đồng hồ, người căn tánh lạnh lợi thì ba, năm năm sẽ khai ngộ, liền có thể lãnh hội triệt để; người căn tánh chậm lụt, mười năm, hai mươi năm cũng có thể khai ngộ.

Chúng ta xem trong lịch sử Phật giáo quá khứ, nhìn thấy trong ngữ lục của các bậc Cổ đại đức, bất luận là người xuất gia hay là người tại gia tu hành, họ rất chân thành! Tất nhiên ảnh hưởng từ hoàn cảnh bên ngoài cũng rất lớn, thời xưa Trái đất vẫn to lớn như thế này, nhưng dân số ít, đất rộng người thưa. Ở Trung Quốc chúng ta, vào những năm đầu Dân Quốc, những năm cuối triều Thanh, dân số Trung Quốc là bốn trăm triệu, hiện tại là mười hai trăm triệu (1,2 tỷ), tăng lên gấp hai lần, cho nên [thời xưa] người ít đất rộng. Cuộc sống không căng thẳng như người hiện tại, người hiện tại nếu không liêu mạng làm việc thì không có cơm ăn, người thời trước không cần liêu mạng cũng có cơm ăn, điều đó không giống nhau, hoàn cảnh đối với thân tâm chúng ta đều có ảnh hưởng. Có một số người nói phước báo của người hiện đại lớn hơn người thời trước, tôi nghe xong thì không cho là đúng như vậy. Người thời trước buổi tối tụ hội, cùng lắm là đốt đuốc, thấp nến, không có đèn điện tiện lợi và sáng sủa như thời nay. Chúng ta có được một chút tiện lợi này, quý vị phải hiểu rằng, đã phải trả giá biết bao nhiêu, thật sự là cái được không bù đắp nổi cái mất. Cái giá phải trả này, không có cách nào ước tính được, sức ảnh hưởng của nó là vô cùng sâu xa và lâu dài. Hiện tại các nhà khoa học cảnh báo chúng ta, môi trường Trái đất đã bị phá hoại, cân bằng sinh thái đã bị phá hoại, thứ gì đã phá hoại? Văn minh vật chất không ngừng tiến triển, đã phá hoại môi trường sinh thái của Trái đất. Môi trường sinh thái bị phá hoại rồi, sẽ mang đến cho nhân loại thảm họa, những đại kiếp nạn vô cùng khốc liệt. Đây là việc tốt sao? Đây là có phước báo hơn người thời trước sao?

Chúng ta đọc văn chương của cổ nhân, đọc thi từ của cổ nhân, người thời trước bất luận là người ở tầng lớp thượng lưu, hay là bình dân, nông phu, tiểu thương, dưới ngòi bút miêu tả của văn nhân, cuộc sống của họ đều thanh bình, đẹp đẽ như thơ như họa, quả thực có chân thiện mỹ tuệ, hiện tại thì không còn nữa. Người thời trước trải qua cuộc sống của người cõi trời, người hiện nay trải qua cuộc sống gì? Cuộc sống của yêu ma quỷ quái. Đây là sự thật, điều này không giả, không phải là cuộc sống của con người, cuộc sống của yêu ma quỷ quái, làm sao có thể so sánh với chuẩn mực của cõi người, cõi trời cho được. Nếu chư vị thật sự bình tĩnh, cẩn thận đi quan sát, quý vị mới có thể chân chính

thể hội được rằng, người nay không bằng người xưa, bất luận ở phương diện nào cũng đều không sánh bằng. Cho nên người xưa lãnh hội kinh nghĩa tương đối dễ dàng, hiện tại nói lãnh hội là khó, lãnh hội triệt để đương nhiên lại càng khó hơn. Thế nhưng nếu quý vị không có mức độ lãnh hội tương đương, tôi vừa mới nói rồi, sẽ không có cách nào tu hành. Tu hành ở chỗ nào? Câu nói ngay bên dưới: “Lịch sự luyện tâm”, lịch là kinh lịch, trải qua; sự chính là những việc vụn vặt trong đời sống hàng ngày, mỗi ngày quý vị làm những sự việc này, ngay trong công việc mà đề khởi công phu quán chiếu. Bát Nhã Ba La Mật ở đâu? Kim Cang Bát Nhã Ba La Mật ở đâu? Ở ngay trong đi đứng nằm ngồi. “Hành” nghĩa là đi đường, đi lại; không đi lại thì ngồi ở đây, hiện tại mọi người đều đang ngồi trong giảng đường, ngồi ở chỗ này; hoặc là lúc nằm xuống ngủ. Lúc mặc áo ăn cơm, người biết ăn cơm thì mỗi một miếng cơm đều là Bát Nhã Ba La Mật, quý vị có biết không? Nếu quý vị không lãnh hội triệt để, quý vị làm sao có thể mỗi một miếng cơm đều là Kim Cang Bát Nhã chứ? Mỗi một ngụm trà đều là Kim Cang Bát Nhã chứ? Cho đến đón khách tiễn khách, trong nhà quý vị có khách đến, quý vị hoan nghênh họ, họ ra về quý vị tiễn đưa họ, tất cả đều là Bát Nhã Ba La Mật. Công việc hàng ngày, bất luận quý vị làm ngành nghề nào, bất luận quý vị làm công việc gì, mọi lúc mọi nơi, từng ly từng tí, không có một pháp nào mà chẳng phải Bát Nhã Ba La Mật. Thật sự là như vậy sao? Là thật đấy. Quý vị xem, ngay phần mở đầu của bộ kinh, chẳng phải Thích Ca Mâu Ni Phật đã đáp y, ôm bát vào đại thành Xá Vệ khát thực đó sao? Những gì Ngài biểu hiện chính là Kim Cang Bát Nhã, phàm phu chúng ta hơi hợm lo đảnh nên không nhìn ra, nhưng đã được Tôn giả Tu Bồ Đề nhìn ra rồi. Cho nên Tôn giả Tu Bồ Đề tán thán “Hy hữu Thế Tôn”, thật quá đổi hy hữu! Không ngờ rằng Kim Cang Bát Nhã chí cao vô thượng, hóa ra lại nằm ngay trong lúc đi đứng nằm ngồi, mặc áo ăn cơm.

Vấn đề này đáng để chúng ta đi suy ngẫm, trong việc mặc áo ăn cơm, điểm nào là Kim Cang Bát Nhã Ba La Mật? Nếu quý vị có thể nắm bắt được cương lĩnh quan trọng nhất mà Đức Phật đã dạy cho quý vị trong bộ kinh này, thì quý vị liền có thể thể hội được một phần ý nghĩa này. Phật dạy chúng ta “Ung vô sở trụ nhi sanh kỳ tâm”, vô trụ là buông xả, đem tất cả vọng tưởng buông xả, tất cả phân biệt, chấp trước thấy đều buông xả, đây chính là Kim Cang Bát Nhã; Còn như đi đứng nằm ngồi, mặc áo ăn cơm, công việc hàng ngày, đó chính là “nhi sanh kỳ tâm” (mà sanh tâm ấy), ung vô sở trụ nhi sanh kỳ tâm; vô trụ sanh tâm, sanh tâm vô trụ, đó không phải là Kim Cang Bát Nhã thì là gì? Kim Cang Bát

Nhã dùng ở đâu? Chính là dùng trong đời sống hàng ngày. Nếu quý vị biết dùng rồi, vậy thì xin chúc mừng quý vị, quý vị không phải là phạm phu, quý vị tối thiểu cũng là Bồ Tát Viên Giác Sơ Trụ, quý vị thật sự đã biết dùng rồi. Quý vị không biết dùng, không biết dùng thì chính là phạm phu. Cách nói này, mọi người nghe xong vẫn còn nghi hoặc, vẫn chưa hiểu rõ. Chúng ta cử một ví dụ đơn giản để nói, mặc áo ăn cơm, đây là sự việc mà mỗi người ngày ngày đều phải làm, không thể một ngày không làm. Quần áo phải mặc cho sạch sẽ, phải mặc cho chỉnh tề; thức ăn phải thanh khiết, đồ đựng thức ăn phải rửa cho thật sạch sẽ, bày biện cho thật ngay ngắn, đây gọi là “sanh tâm”. Tuyệt đối không phải nói bảo quý vị thấy đều buông xả, rồi thì cầu thả qua loa, tùy tiện, như vậy không được! Không phải bảo quý vị sanh cái tâm này. Mà là bảo quý vị sanh cái tâm làm tấm gương cho tất cả chúng sanh, làm điển hình cho tất cả chúng sanh, làm một hình mẫu tốt cho tất cả chúng sanh; có thể thấy được cái tâm này chính là tâm đại từ bi của Như Lai. Tôi thấy đều buông xả hết rồi, tại vì sao những việc vụn vặt mà vẫn cứ nhất nhất chỉnh tề như vậy? Là làm cho chúng sanh xem, đây chính là giáo hóa chúng sanh. Dạy bảo chúng sanh nên sống qua ngày như thế nào, nên đi làm việc như thế nào, nên đối nhân xử thế như thế nào, Phật Bồ Tát là tấm gương tốt nhất của tất cả chúng sanh, làm sao có thể tùy tiện, qua loa đại khái cho được? Người ta nhìn thấy là như vậy, lúc không nhìn thấy vẫn là như vậy. Không phải nói có người ở đó thì làm cho người ta xem, không có người ở đó thì có thể qua loa một chút, không được! Đó không phải là Bát Nhã Ba La Mật. Bát Nhã Ba La Mật là trong ngoài giống nhau, nội ngoại nhất như. Chư vị hãy từ chỗ này mà đi thể hội, từ chỗ này mà học tập, mà tu trì.

Thường đem nghĩa thú đã lãnh hội, là những đạo lý mà quý vị đã thể hội được, đây là pháp vị, “thú” không chỉ là chỗ quy hướng về, mà chỗ quy hướng này chính là tương ưng với tự tánh (xứng tánh), phải thường thường đặt ở trong tâm, tồn dưỡng trong tâm, thông dong nghiền ngẫm, đây là đối với người mới học. Tuyệt đối không thể gián đoạn, hễ gián đoạn thì phiền não liền phát sanh, tập khí từ vô lượng kiếp lại hiện hành, lại khởi tác dụng; cho nên không thể gián đoạn, điểm này tương đối khó khăn. Nếu không đồng mãnh tinh tấn, thành tựu sẽ rất chậm, thường hay thoái chuyển, tiến thì ít mà lùi thì nhiều, cho nên thành Phật phải cần vô lượng kiếp. Nếu quả thật đồng mãnh tinh tấn, thời gian tu học liền được rút ngắn, đâu cần thời gian dài đến như vậy!